

De positie van de gedeputeerden.

Het is een schier bovenmenselijke taak voor de Regeering van Nederlandsch-Indië om den bezuinigingsarbeid, die reeds eenige jaren Haar volle aandacht eischt en zulks nog wel verscheidene jaren zal doen, zoodanig te verrichten dat tegenover de grootst mogelijke besparing aan geld de minste achteruitgang van de waarde der staatsbemoeienis staat. Korter gezegd: het is zeer moeilijk om op doelmatige wijze te bezuinigen.

Gelukkig is Indië een land, waar de overheid geen geheimzinnig werkende macht is, doch waar de openbaarheid op bestuursgebied reeds vrij ver doorgevoerd is. In dit opzicht is de waarde van den Volksraad grooter dan men hem op grond van de verslagen der gehouden besprekingen en de genomen beslissingen in het algemeen zou toekennen.

Die openbaarheid brengt mee dat de bezuinigingsmaatregelen, vóór ze worden ingevoerd, meestal zelfs vóór ze bij de Regeering een vasten vorm hebben aangenomen, reeds over geheel Indië bekend zijn en door belanghebbenden en belangstellenden worden gewikt en gewogen.

Een stroom van critiek is daarvan vaak het gevolg, hetgeen voor de Regeering niet altijd aangenaam is, doch zeker deze goede zijde heeft, dat de Regeering van tevoren kan zien, welken indruk de maatregelen op de ingezetenen maken. Zuiks kan aan de uitwerking der plannen slechts ten goede komen.

Op deze wijze is het voor ieder mogelijk. De Regeering te waarschuwen tegen ondoelmatige bezuinigingen, dus die waarvan het geldelijk voordeel te gering is tegenover het nadeel dat daaruit voor de Indische gemeenschap voortvloeit.

Een dezer maatregelen meen ik hier even te moeten signaleeren.

Het is de volgens de dagbladen in bewerking zijnde ordonnantie tot wijziging van de positie van de gedeputeerden der provinciale raden in dien zin dat landsdienaren voortaan het gedeputeerdeschap als bijbetrekking zullen kunnen vervullen, waarmee dan zou samen gaan een belangrijke vermindering van het salaris der gedeputeerden.

Men kan over de waarde en de beteekenis voor Indië van de provinciën verschillend oordeelen, doch men zal moeten toegeven dat, wanneer en zoolang de provinciën als autonome gebiedsdeelen er zijn, de grondbeginselen van haar bestaan en inrichting zoo goed mogelijk gehandhaafd dienen te blijven.

Volgens mij is het evengenoemd plan een aantasting van die grondbeginselen.

In de provinciën treedt het college van gede-

puteerden wel het meest op den voorgrond. Opmerkelijk is de betrekkelijk geringe beteekenis van de provinciale raden, waarin de medewerking van de verschillende bevolkingsgroepen aan en haar invloed op de uitvoering der provinciale taak eigenlijk het sterkst tot uitdrukking zou moeten komen. Vergeleken met die van de raden is de plaats die de colleges van gedeputeerden geleidelijk zijn gaan innemen zeker aanzienlijk belangrijker geworden dan men voor ieder van hen oorspronkelijk dacht.

Het ligt niet in mijn bedoeling, de oorzaken hiervan na te gaan, ik constateer alleen het feit.¹⁾

Onder deze omstandigheden zal in de colleges van gedeputeerden, wil men de ideeën, die aan de instelling van de provinciën ten grondslag liggen, geen geweld aandoen, zooveel en zoo intensief mogelijk het beginsel van medewerking van de bevolking aan de bestuurstaak tot zijn recht moeten komen.

Daarvoor is noodig een behoorlijke positie-regeling voor de gedeputeerden. Het aantal personen dat met voldoende onafhankelijkheid van de Regeering en haar organen als gedeputeerde kan optreden, moet zoo groot mogelijk zijn.

Met deze desiderata is het bovengenoemde plan in strijd. Dat men eenerzijds de verkiezing als gedeputeerde voor de landsdienaren wil vergemakkelijken en anderzijds door de vermindering van het salaris de aantrekkelijkheid van het ambt voor niet-landsdienaren wil verkleinen, zal al spoedig in de bezetting der gedeputeerdenplaatsen te merken zijn.

Personen uit het particuliere leven zullen minder gaarne hun tijd geven voor het vele werk, dat toch altijd aan een goede uitoefening van het ambt van gedeputeerde is verbonden. Men behoeft in het geheel geen materialist te zijn om aldus te denken en te handelen.

Aan den anderen kant wordt het voor landsdienaren een begeerenswaardige bijbetrekking. De landsdienaren gedeputeerden blijven in actieven dienst en zijn daardoor veel meer in een afhankelijke positie ten opzichte van den gouverneur en in ieder geval tegenover de Regeering dan thans het geval is. Ook bij evenbedoelde verhouding tusschen den gedeputeerde en den voorzitter hoeft men niet aan eenigen misstand te denken om toch het onwenselijke hiervan te voelen.

Zou nu tegenover deze nadeelen een financieel voordeel van eenige beteekenis staan, dan zou

¹⁾ Bij de stadsgemeenten is het anders. Daar treedt de raad veel meer op den voorgrond en bemoeit zich ook, vaak tot in kleinigheden, met de huishouding der gemeente. Hierbij speelt natuurlijk het *plaatselijk* karakter een rol, doch daarmee is toch niet alles te verklaren.

men zich in deze tijden daar nog bij kunnen neerleggen. Doch hoe gering is het geldelijk voordeel in verhouding tot het budget der provinciën. Indien de gedeputeerden thans, als in Midden-Java, een salaris ontvangen van vier honderd vijftig gulden netto, dan zou een vermindering tot bijvoorbeeld twee honderd gulden per maand, een besparing opleveren van $4 \times 12 \times f 250,- = f 12.000,-$. Dit bedrag is gering in verhouding tot het totaal der gewone uitgaven dat 6 à 7 miljoen bedraagt. Bij de besparing kan nog worden gevoegd een bedrag aan non-activiteits-tractementen dat het Land thans aan landsdienaren uitbetaalt, indien zij gedeputeerde worden. Ook dit bedrag behoeft echter geen rol te spelen, nu in dezen tijd zoovele landsdienaren toch wachtgeld genieten tengevolge van de inkrimping der formaties. Het aantal van hen die buiten actieven landsdienst zijn kan, zooals het nu is, bij benoeming van landsdienaar tot gedeputeerde gelijk blijven.

Ik kom dan ook tot de conclusie dat een wijziging der provincie-ordonnantie in bovenbedoelden zin ondoelmatig is.

Volledigheidshalve wijs ik er nog op, dat in Nederland het ambt van gedeputeerde onvereinigbaar is met dat van landsdienaar. Zoover kon en kan men in Indië niet gaan, omdat dan de keuze te beperkt zou worden, doch het Nederlandsche voorbeeld wijst er toch op, dat een tegenovergestelde bepaling, die onbeperkte openstelling van het ambt voor landsdienaren wil, niet te lichtvaardig moet worden voorgesteld.

Semarang, Febr. 1934. W. VAN DER PEIJL.

De Couponbelasting als eventueele bate voor de autonome gemeenschappen.

De rigoureuze kortingen op de landsuitkeeringen aan de autonome gemeenschappen dwingen deze, naast het treffen van ingrijpende bezuinigingsmaatregelen, voortdurend uit te zien naar versterking der eigen middelen. Helaas zijn de mogelijkheden daartoe zeer beperkt. Immers, de eigen middelen voor een openbaar lichaam bestaan voor een belangrijk deel uit belastingen en het belastinggebied, dat de Regeering, de provincies, stadsgemeenten en regentschappen heeft aangewezen, is tamelijk nauw begrensd.

Wanneer de Regeering nu voor zichzelf een nieuwe belastingbron ontdekt, rijst dadelijk de vraag of de autonome gemeenschappen hierin wellicht ook een bate kunnen vinden. Men kan deze vraag derhalve stellen met betrekking tot de couponbelasting (Staatsblad 1933 no. 516) die

op 25 Februari 1934 in werking is getreden.

Deze belasting wordt geheven van de opbrengst van effecten (obligaties) ten laste van het land, provincies en andere autonome gemeenschappen, inlandsche gemeenten, waterschappen en andere hier te lande gevestigde rechtspersonen. De belasting bedraagt 2% van de opbrengst der schuldbewijzen, en is verschuldigd door den schuldenaar der rente, die overigens bevoegd is de belasting bij de uitbetaling der rente daarvan af te houden.

In de Indische couponbelasting is dus neergelegd het systeem van heffing bij de bron, hetgeen ook wel het meest logisch is waar de belasting gebaseerd is op de plaats van vestiging van den schuldenaar der rente, d.w.z. dat alle rente van in Nederlandsch-Indië uitgegeven obligatieleeningen belast is. Een andere wijze van heffen eener couponbelasting is die, waarbij de belasting zich richt naar de plaats van vestiging van den houder der schuldbewijzen. Bij dat systeem zouden niet alle coupons van de in Nederl.-Indië uitgegeven leeningen belast zijn, doch alle in Indië verzilverde coupons van obligaties, onverschillig waar de leeningen zijn uitgegeven.

Waar het bedrag der in Indië uitgegeven leeningen het bedrag der hier gehouden binnen- en buitenlandsche obligaties verre overtreft (Nederl.-Indië is immers een kapitaalarm land) moest van de twee mogelijke stelsels eener couponbelasting voor Indië de keus wel vallen op het systeem van heffing naar de plaats van vestiging van den schuldenaar der rente, aangezien daarbij de grootste opbrengst werd verkregen.

De Nederlandsche couponbelasting schijnt het andere systeem te huldigen, derhalve belasting naar de plaats van vestiging van den houder der schuldbewijzen. Dubbele belasting in Nederland van Indische coupons is echter vermeden, doordat de Nederlandsche wet alle coupons der in Indië uitgegeven leeningen vrijlaat. *)

Het voor Indië gekozen systeem heeft tengevolge, dat het Land het geheele voordeel van de verlaging der rente van in Indië uitgegeven leeningen — als hoedanig de couponbelasting van het standpunt van den obligatiebezitter te beschouwen is — aan zich trekt, niet alleen voor wat betreft de door het Land aangegane leeningen, doch ook voor de leeningen van de andere publiekrechtelijke en van alle privaatrechtelijke lichamen. Dit doet de gedachte rijzen of er geen billijkheidsgrond voor zou pleiten, dat het Land het voordeel van deze „renteverlaging” voor zoover deze drukt op de opbrengst van de leeningen van autonome gemeenschappen, aan die gemeenschappen afstaat.

Om zich hierover een oordeel te vormen dient

*) Dit valt af te leiden uit de Volksraadstukken. Bij het schrijven van dit artikel was nog geen exemplaar der Nederlandsche wet beschikbaar.

men na te gaan of de couponbelasting, die door den obligatiehouder als een renteverlaging zal worden gezien, ook door de overheid als zoodanig bedoeld kan zijn. Hier tegen pleit in de eerste plaats, dat de schuldenaar der rente niet verplicht is, deze belasting op den rentetrekker te verhalen; hij is daartoe slechts bevoegd (art. 6). Het staat dus — althans theoretisch — in het geheel niet vast, dat de couponbelasting voor den rentetrekker renteverlaging zal beteekenen. Ten einde de koers der obligaties op peil te houden kan een particuliere maatschappij - renteschuldenaar dan wel een autonome gemeenschap besluiten de rente niet op de obligatiehouders te verhalen. Ook het Land kan zulks doen, hetzij bij bestaande, hetzij bij in de toekomst uit te geven leeningen.

Als argument tegen de zienswijze, dat de couponbelasting door het Land als renteverlaging is bedoeld, is verder nog aan te voeren het geringe heffingspercentage. Bij heffingspercentage van 2⁰/₀ toch zou de rente van een 5⁰/₀ — leening slechts worden teruggebracht tot 4.9⁰/₀. In concrete cijfers uitgedrukt zou de verlaging van 's Lands rentelasten, welke in de Memorie van Toelichting op de ontwerpordonnantie voor zoover onderworpen aan de couponbelasting op f 36.000.000,— worden geraamd, ruim 7 ton bedragen, wat en op genoemd bedrag slechts de invloed zou hebben van een druppel water op een gloeiende plaat.

Naar het voorkomt moet de couponbelasting dus niet gezien worden als een middel waardoor het Land verlaging van rente beoogt, docht zuiver als een belasting, die een gemakkelijk grijpbare bate in de schatkist brengt. Vraagt men naar den rechtsgrond van deze belasting dan blijven wij het antwoord schuldig, evenals de considerans der ordonnantie en de Memorie van Toelichting. De in het Gedelegeerden verslag gemaakte opmerking, dat deze couponbelasting een rechtsgrondslag miste, bleef ook in de Memorie van antwoord onweersproken.

Kan men in deze tijden ook wel verwachten dat elke belasting een rechtsgrondslag heeft?

In normale tijden is voor een geordenden staat het ideaal een sluitend belastingstelsel, waarin door het onderling verband der verschillende heffingen een zoo billijk mogelijke verdeling van den totalen druk wordt verkregen. Een voorbeeld van een poging om dit (gedeeltelijk) te verwezenlijken is de vermogensbelasting, gedacht als aanvullende heffing op de algemeene inkomstenbelasting, omdat aan hen, die een zeker inkomen uit vermogen geniet, een grootere draagkracht wordt toegekend dan aan dengene, die hetzelfde inkomen geniet uit arbeid.

Zoo is wel een belastingstelsel uitgedacht waarvan de kern werd gevormd door een algemeene verteringsbelasting (in den trant van de

personeele belasting) als belasting naar draagkracht gemeten naar uiterlijke kenteekenen, welke algemeene verteringsbelasting dan in haar werking gecompenseerd werd door een reeks van zakelijke heffingen, zooals een grondbelasting, een dividend- en couponbelasting, een loonbelasting e.d. In een stelsel als hier bedoeld houdt alleen de algemeene verteringsbelasting rekening met het belastingsubject zooals dit zich in de maatschappij gedraagt; de zakelijke heffingen daarentegen kennen slechts een object. Elk dier zakelijke heffingen heeft op zichzelf geen rechtsgrondslag, slechts in hun onderling verband, vooral tot uiting komende in de verschillende tarieven, hebben zij tot grondslag de bedoeling een correctief te vormen op den grondslag der algemeene verteringsbelasting, welke ligt in de gedachte, dat de uiterlijke gedragingen van het belastingsubject de maatstaf vormen van zijn draagkracht.

In Nederl.-Indië is van een als geheel gedacht belastingstelsel geen sprake. En al zou men met veel goeden wil uit het samenstel van heffingen hier te lande wellicht eenig „stelsel” kunnen construeeren, dan zou daarin voor een couponbelasting geen plaats te vinden zijn, waar de algemeene vermogensbelasting reeds een aanvullende heffing vormt op alle inkomsten uit kapitaalbezit naast de algemeene inkomstenbelasting.

Men houde ons deze feitelijk niet ter zake dienende uitwijding ten goede. Ter verheldering van het inzicht in het wezen der couponbelasting leek zij ons niet ondienstig.

Is de hierboven ontwikkelde meening, dat de couponbelasting niet als renteverlaging moet worden gezien, doch als — grondslaglooze — belasting zonder meer, inderdaad juist, dan volgt hieruit, dat de autonome gemeenschappen ook op geen enkelen grond aanspraak kunnen maken op uitkeering van een deel der opbrengst (n.l. dat deel dat verkregen wordt uit de heffing ten laste van de rente, die door haar wordt uitbetaald).

Dat een belasting wordt voldaan uit inkomsten genoten ten koste van eenig openbaar lichaam, doet zich immers herhaaldelijk voor. Men denke slechts aan de inkomstenbelasting, die voldaan wordt uit de tractementen van ambtenaren in dienst van openbare gemeenschappen.

Met evenveel (of even weinig!) recht zouden de openbare gemeenschappen op dezen grond een aandeel in de opbrengst der inkomstenbelasting kunnen verlangen, als een aandeel in de opbrengst der couponbelasting op den grond, dat deze drukt op door haar betaalde renten.

Deze vergelijking met de inkomstenbelasting voert echter tot een andere vraag.

De autonome gemeenschappen heffen opcenten op de inkomstenbelasting. Zouden zij geen opcenten op de couponbelasting kunnen heffen?

Dit zou dan moeten geschieden door de vaststelling van een verordening, waarbij de Raad besluit opcenten te heffen op de hoofdsom der couponbelasting voor zoover deze wordt geheven van de opbrengst van effecten (obligaties) ten laste van de betrokken autonome gemeenschap.

Naar het voorkomt bestaat hiertegen staatsrechtelijk geen enkel bezwaar. En ook uit een economisch oogpunt kan hiertegen niets anders worden aangevoerd dan tegen de couponbelasting. Waar deze belasting, zooals hierboven werd betoogd, zelve een rechtsgrondslag mist, behoeft men daarnaar niet te zoeken voor de heffing van opcenten op die belasting.

De perceptie hiervan zou al uitermate eenvoudig zijn. Bij de betaalbaarstelling van de coupons harer leeningen zouden de autonome gemeenschappen behalve het bedrag der couponbelasting, tevens het bedrag der opcenten daarop kunnen inhouden en slechts het bedrag der belasting in 's Lands kas overstorten.

Het is alleen maar de vraag of de Regeering een verordening tot heffing van opcenten op de couponbelasting zou goed keuren.

Semarang, Februari 1934.

Mr. L. F. ENGELKES-NIX.

Locale bezoldigingsregelingen en de H. B. B. L.

De vraag, hoe naar geldend recht de plaats, welke de ambtenaren in de locale ressorten innemen, moet worden gewaardeerd, is onder de huidige tijdsomstandigheden een kwestie van eerste orde.

En over het algemeen kan men tegenwoordig aannemen, dat onze raadsleden van meening zijn, dat ten aanzien van b. v. de ambtenaarssalarissen het voorbeeld van het Indische Gouvernement, neergelegd in de H. B. B. L. dient te worden gevolgd. Vergeten is dan reeds de ervaring elders opgedaan, waarbij men op de moeilijkheid stuitte, dat niet alleen het aantal functies in de verschillende ressorten in de tientallen loopt, maar dat bovendien—en dat geldt vooral voor den tegenwoordigen tijd—iedere naam waarmede een of andere betrekking wordt aangeduid, nog geenszins in alle gebiedsdeelen gelijkwaardige functionarissen verbergt. De rang van commies ter secretarie b. v. komt in gemeenten van zeer uiteenlopende grootte voor.

Maar een commies in een gemeente van 30.000 inwoners is een andere soort ambtenaar dan de commies in een gemeente van 300.000 inwoners, die aan heel andere eischen van bekwaamheid en algemeene ontwikkeling moet voldoen.

Indien men alzoo voor de verschillende ressorten een algemeen geldende regeling wil volgen i. c. de H. B. B. L. (nadat met algemeen gerezen bezwaren al dan niet rekening is gehouden), dan kunnen maar niet zoo zonder meer de benamingen der verschillende ambten dier algemeen geldende regeling tot richtsnoer worden genomen. Dit is geen nieuw geluid, althans niet voor de raadsleden met een staat van dienst van eenige jaren.

De Staatscommissie Raaymakers in Nederland heeft reeds jaren geleden getracht een groepsindeeling op te stellen, waarin de verschillende ambten met name worden genoemd, maar waarin voor iedere groep wordt aangegeven welke eischen gesteld moeten worden voor een juiste vervulling van de daarin genoemde ambten.

Bij een stelsel van b. v. zeven salarisgroepen passen dus evenveel in algemeene termen vervatte omschrijvingen; zijn deze omschrijvingen goed gekozen, dan moet het mogelijk zijn, voor ieder willekeurig ambt in iedere willekeurig gekozen gemeente na te gaan door welke van deze omschrijvingen de voor de juiste vervulling van dit ambt te stellen vereischten, het zuiverst worden aangegeven.

Het salaris der aldus aangeduide groepen moet dan worden genoten door den persoon, die het bedoelde ambt bekleedt onverschillig hoe bescheiden de benaming is waarmede zijn taak wordt aangeduid of hoe fraai de titel waarmede men hem heeft opgesmukt.

De Staatscommissie heeft dan voor een bruikbare groepsomschrijving, de eischen voor de vervulling van ieder ambt gesteld, ontleed in drie elementen: de vereischte kennis, de verantwoordelijkheid en de leiding, welke eventueel aan andere ambtenaren moet worden gegeven.

Zoo werden voor de ambtenaren ter gemeentesecretarie de hieronder opgenomen groepsomschrijvingen gegeven.

Eischen, aan het ambt gesteld.

Groep 1. Geschiktheid tot het verrichten van eenvoudigen, min of meer werktuiglijken arbeid, waarvoor volstaat een algemeene ontwikkeling, als door goed lager onderwijs kan verkregen worden.

Groep 2. a. Bekwaamheid tot arbeid, waarvoor verstandelijk oordeelen noodig is en waarbij vereischt wordt de kennis, wat den inhoud betreft van de voornaamste wetsbepalingen die in de gemeente-administratie ongeveer dagelijks tot toepassing worden gebracht, terwijl een algemeene ontwikkeling wordt vereischt, als welke het resultaat is van genoten uitgebreid lager onderwijs.

b. Naast eischen als voor groep 1. leiding over ambtenaren van die groep,

Groep 3. a. Bekwaamheid tot arbeid, bestaande in beoordeeling van niet alledaagsche gevallen of wel toepassing van eenvoudige wetsbepalingen, welke geenzins dagelijks in toepassing worden gebracht.

Voorts ofwel bezit van algemeene kennis van de staatsinstellingen van ons land en van kennis in hoofdlijnen van wetten en besluiten, welke menigmaal toegepast moeten worden, ofwel bezit van specialistische kennis aangaande een onderdeel van genoemde rechtsstof. Bezit van een algemeene ontwikkeling, overeenkomende ten minste met die, welke verkregen wordt door 3-jarige H. B. S.

b. Naast eischen als voor groep 2, leiding over ambtenaren van die groep of verantwoordelijkheid.

Groep 4. a. Bekwaamheid tot behandeling van moeilijke gevallen, welke zich in de gemeente-administratie kunnen voordoen. Voorts ofwel bezit van degelijke kennis van de staatsinstellingen van ons land en van wetten en besluiten, welke menigmaal toegepast moeten worden, ofwel naast bezit van algemeene kennis van de staatsinstellingen van ons land en van kennis in hoofdlijnen van wetten en besluiten, welke menigmaal toegepast moeten worden, bezit van specialistische kennis van een onderdeel van genoemde rechtsstof.

b. Naast eischen als voor groep 3, leiding over ambtenaren van die groep of verantwoordelijkheid.

Groep 5. a. Bekwaamheid tot behandeling van moeilijke gevallen, welke zich kunnen voordoen bij de behandeling van welke wet of wettelijke bepaling dan ook in de gemeente-administratie. Bezit van degelijke kennis van de staatsinstellingen van ons land en van de hoofdbeginselen van het burgerlijk recht, het strafrecht, het fiscaal recht, van het internationaal privaatrecht betrekkelijk den burgerlijken stand; bekendheid met de literatuur en met de jurisprudentie.

b. Bekwaamheid tot behandeling van moeilijke gevallen, welke zich kunnen voordoen bij de behandeling van welke wet of wettelijke bepaling dan ook in de gemeente-administratie. Voorts naast bezit van degelijke kennis van de staatsinstellingen van ons land en van wetten en besluiten, welke menigmaal toegepast moeten worden, bezit van specialistische kennis van een onderdeel dier rechtsstof.

c. Naast eischen als voor groep 4,

leiding over ambtenaren van die groep of verantwoordelijkheid.

Groep 6. a. Bekwaamheid tot den moeilijksten administratieven en juridischen arbeid, het ontwerpen van beslissingen in quaestieuze gevallen, het samenstellen van belangrijke verordeningen.

b. Naast eischen als voor groep 5 leiding over ambtenaren van die groep of verantwoordelijkheid.

Groep 7. a. Naast bekwaamheid, als geeischt voor groep 6, ruime kennis in zake gemeentelijk beheer en beleid.

b. Naast eischen als voor groep 6, leiding over ambtenaren van die groep of verantwoordelijkheid.

De verdienste der voorstellen der Staatscommissie is voor onze Indische practijk wel in het bijzonder daarin gelegen, dat zij aangeeft, dat **een vaste grondslag** behoort gelegd te worden voor de verdeling van de ambtenaren over de diverse salarisgroepen. Verder dat **het niet aangaat op grond van min of meer willekeurige waardeering - b.v. een gelijke benaming -** de verschillende ambten bij gouvernement en de autonome ressorten of in die ressorten onderling, met elkaar te vergelijken,

Om de hierboven genoemde betrekking van commies in een gemeente van 300.000 zielen, objectief te waardeeren, kan men alzo niet volstaan met klakkeloos de regeling geldende voor de gelijknamige functie van het Land over te nemen. Men zou zich schuldig maken aan een grove fout.

Uiteraard zijn er nog andere algemeen geldende factoren van invloed bij de hierboven bedoelde waardeering waarmede rekening gehouden moet worden. We willen enkele noemen.

Zoo is de critiek, en vooral die critiek welke niet objectief is, oorzaak, dat aan het dienen bij een lokaal ressort — en in het bijzonder geldt dit voor de dienstchefs — nadeelen zijn verbonden, welke de gouvernementsambtenaar niet, althans in veel geringer mate kent. Men timmert meer langs den weg.

Mogelijk is het, het is menscheijk zells, dat tusschen gemeentebestuur en dienstchefs of tusschen dienstchefs en hunne ondergeschikten op een gegeven oogenblik wrijving ontstaat. Die wrijving nu kan zich der mate ontwikkelen, dat van een samenwerking geen sprake meer is en één van beide partijen, uiteraard in de meeste gevallen de ondergeschikte, tot heengaan wordt geroept.

Maar wat doet men in een zoodanig geval bij het Land?

Zeër eenvoudig: men stelt een op voet van oorlog levenden — het is uiteraard weer meestal de ondergeschikte — elders te werk en men maakt

hem op die manier het behoud van zijn positie mogelijk.

Het grootste nadeel dat aan het dienen bij een lokaal ressort verbonden is, ligt ten slotte in de geringe promotiekansen. Is in het groote korps gouvernementsambtenaren voor iemand die zijn plicht doet dikwerf automatische bevordering weggelegd, hoe geheel anders is dit in de kleine korpsen locale ambtenaren. Van automatische bevordering is daar geen of nagenoeg geen sprake en het verwerven van een betere positie bij een anderen lokalen raad staat vrijwel gelijk met een kans in de loterij.

Locale ambtenaren zijn afhankelijk van de inzichten van steeds wisselende colleges. Het debatteeren ieder jaar over de salarissen en bij promotie der ambtenaren, waarbij vaak naam en toenaam aan publiciteit wordt prijsgegeven en waarover maar al te dikwijls in de plaatselijke bladen een nabetrachting wordt gehouden, is voor de locale ambtenaren niet steeds prettig. Aan het compleet en precies in alles volgen der H.B.B.L. zal de fout kleven, dat met geen enkel bijzondere plaatselijke omstandigheid wordt rekening gehouden.

Onze meenig is dan ook deze, dat bij het invoeren eener bezoldigingsregeling model H.B.B.L. men bij de inpassing niet voorzichtig genoeg kan zijn, dat die inpassing op de meest objectieve serieuze wijze moet geschieden, hetgeen een taak is, welke niet voor een ieder is weg gelegd, doch een behoorlijke kennis van zaken vereischt en dat het adagium „gelijke monniken gelijke kappen” fout is.

UIT DEN VOLKSRAAD.

Opheffing van de vrijstelling voor ambtenaren met een bezoldiging van minder dan f 50.— 's maands van de verplichting tot het betalen van contributie voor eigen pensioen.

Aan den Volksraad werd ter overweging aangeboden het ontwerp van eene ordonnantie strekkende tot het doen vervallen van de in het Indisch burgerlijk pensioenreglement en in het niet-Europeesch lokaal pensioenreglement 1931 voorkomende vrijstelling voor ambtenaren op een bezoldiging van minder dan f 50.— 's maands van de verplichting tot het betalen van contributie voor eigen pensioen. (Onderwerp 131).

Aan de memorie van toelichting, welke het ontwerp vergezelt, ontleenen wij het volgende:

De aan het Indisch burgerlijk pensioenreglement ten grondslag liggende beginselen leidden er toe om bij dit reglement de verplichting tot betaling van contributie voor pensioen, welke tevoren alleen voor Europeesche burgerlijke ambtenaren

gold, aan alle burgerlijke landsdienaren, ongeacht hun landaard, op te leggen. Van deze verplichting werd echter vrijstelling verleend aan hen wier voor de berekening van het pensioen in aanmerking komende inkomsten minder dan f 50.— 's maands bedragen.

Deze vrijstelling welke voor het Land eene derving van inkomsten beteekent van $\pm$ f 600.000 's jaars, past niet meer in de eischen, welke aan 's Lands financieel beheer moeten worden gesteld en in de toekomst zullen moeten gelden, zoodat het noodig is haar te doen vervallen.

Lag het aanvankelijk in de bedoeling zulks te doen geschieden tegelijk met het in werking treden van de in voorbereiding zijnde algemeene herziening van de pensioenwetgeving, nu het zich laat aanzien dat deze herziening eerst op lateren datum dan die der salarisregeling zal kunnen worden ingevoerd, is het gewenscht de onderwerpelijke aangelegenheid afzonderlijk aan de orde te stellen, opdat bedoelde vrijstelling tegelijk met de invoering van de nieuwe salarisregeling kome te vervallen.

Ten aanzien van bedoelde herziening moge overigens worden verwezen naar de mededeeling in § 1 van de memorie van antwoord op het afdelingsverslag inzake de herziening van de bezoldigingsregeling (Ond. 114 — stuk 5).

Van de aan het Indisch burgerlijk pensioenreglement aangepaste pensioenregelingen is het alleen het niet-Europeesch lokaal pensioenreglement 1931 waarbij een vrijstelling overeenkomstig de vorenbedoelde wordt verleend. In het Europeesch lokaal pensioenreglement 1931 en het Pensioenreglement voor bijzondere leerkrachten wordt daarvan niet gesproken, aangezien deze reglementen geen toepassing vinden op personeel op een bezoldiging van minder dan f 50 's maands.

In het niet-Europeesch lokaal pensioenreglement 1931 zal derhalve in gelijken zin als in het Indisch burgerlijk pensioenreglement wijziging dienen te worden gebracht.

Beide wijzigingen zijn vervat in het hiernevensgaand ontwerp.

Wijziging van de ordonnantie houdende wijziging van eenige subsidieordonnanties, enz.

Den Volksraad werd ter overweging aangeboden twee ontwerpordonnanties (onderwerp 125) onderscheidenlijk strekkende:

- a. tot wijziging van de ordonnantie van 14 December 1933 (Staatsblad No. 497), houdende wijziging van de in de Hoogere Burgerscholen subsidie-ordonnantie, de Mulo-subsidie-ordonnantie, de subsidie-ordonnantie Westersch lager onderwijs en de subsidie-ordonnantie Kweekscholen voorkomende be-

palingen betreffende de bevoegdheid van leerkrachten bij het bijzonder onderwijs om bij ontslag, anders dan op verzoek, in beroep te gaan, alsmede die betreffende den aftrek van subsidies voor bepaalde leerkrachten ;

- b. tot wijziging van de ordonnantie van 12 Februari 1932 (Staatsblad No. 74), betreffende de toepassing bij de toekenning van Landstegemoetkomingen voor het personeel bij het bijzonder gesubsidieerd onderwijs van de maatregelen, welke met het oog op de saneering van de Landsfinanciën zijn of zullen worden getroffen voor het personeel bij het overeenkomstig openbaar onderwijs, en uitbreiding van de voor de subsidieering van eerstbedoeld personeel thans gestelde regelen.

De toelichtende memorie, luidt als volgt :

Bij de ordonnantie van 14 December 1933 (Staatsblad No. 497), tot wijziging van de in de Hoogere Burgerscholen-subsidie-ordonnantie, de Mulo-subsidie-ordonnantie, de subsidie-ordonnantie Westersch lager onderwijs en de subsidie-ordonnantie Kweekscholen voorkomende bepalingen betreffende de bevoegdheid van leerkrachten bij het bijzonder onderwijs om bij ontslag, anders dan op verzoek, in beroep te gaan, alsmede die betreffende den aftrek van subsidies voor bepaalde leerkrachten, wordt de intrekking van het beroepsrecht en de vermindering van de personeels-subsidies slechts beperkt voor de leerkracht, die, ware hij (zij) in een overeenkomstige betrekking bij het Gouvernementsonderwijs werkzaam, op grond van leeftijd en (of) dienstdtijd zou zijn ontslagen.

Naar gebleken is, hebben de bewoordingen van deze ordonnantie een te beperkte strekking.

Ditzelfde euvel kleeft ook de ordonnantie in Staatsblad 1932 No. 74 aan, ingevolge welke bij de toekenning van Landstegemoetkomingen voor het personeel bij het bijzonder gesubsidieerd onderwijs van toepassing zijn de maatregelen, welke met het oog op de saneering van de Landsfinanciën zijn of zullen worden getroffen voor het personeel bij het overeenkomstig openbaar onderwijs.

De woorden „met het oog op de saneering van de Landsfinanciën” geven ook aan deze ordonnantie een te beperkte draagwijdte.

Immers eerstgenoemde ordonnantie strekt zich slechts uit tot de bijzondere leerkrachten die wegens leeftijd en (of) dienstdtijd voor ontslag in aanmerking komen, waardoor bijv. vrouwelijke leerkrachten, die in het huwelijk treden, niet uit dien hoofde kunnen worden afgevoerd, terwijl bovendien bij opwachtgeldstelling vaak het criterium voor afvloeiing evenmin gelegen is in dienstdtijd of leeftijd, doch uitsluitend in overtolligheid.

Waar nu het — met name in de verschillende subsidie-ordonnanties tot uiting komend — streven om de rechtspositie van de bijzondere gesubsidieerde leerkrachten zooveel mogelijk aan die van de landsdienaren te assimileeren en de frequente overgang — vooral in den laatsten tijd — van het particulier naar het Gouvernementsonderwijs medebrengt dat de Gouvernements- en particuliere leerkrachten ten opzichte van de in 's Lands financieel en algemeen belang getroffen personeelsmaatregelen als één groep moeten worden aangemerkt. waarvoor, wil men althans in dezen tijd zooveel mogelijk sociaal onrecht vermijden, ten deze dezelfde voorschriften en regelingen dienen te gelden, zal het Gouvernement ten opzichte van de toekenning der Landssubsidies het geheele complex van maatregelen, dit ten aanzien van de Gouvernementsleerkrachten worden getroffen, moeten kunnen toepassen en daarbij derhalve ook rekening moeten kunnen houden met voorschriften, waarbij niet zoozeer in de allereerste plaats 's Lands financiën, doch vooral het sociaaleconomisch belang op den voorgrond treedt.

De hierbij aangeboden ontwerp-ordonnanties beoogen nu in deze leemten te voorzien, in dien zin, dat zoowel de ordonnantie in Staatsblad 1933 No. 497 als de ordonnantie in Staatsblad 1932 No. 74 ook uit anderen hoofde dan bij ontslag op grond van leeftijd of dienstdtijd dan wel met het oog op de saneering van de Landsfinanciën kunnen worden toegepast.

DECENTRALIANA.

De Motorvoertuigen-belastingen.

Overeenkomstig den wensch van de Regeering is onlangs als deel van de permanente wegverkeerscommissie ingesteld een commissie, welke tot taak heeft de verschillende belastingen, die aan het motorverkeer zijn opgelegd, gezamenlijk in beschouwing te nemen. In de eerste plaats betreft dit de motorvoertuigenbelasting en den benzineaccijns.

Het bedrag, waarmee de laatste op het motorverkeer drukt, is direct afhankelijk van het aantal kilometers, dat gereden wordt. De houder van een auto heeft het in zooverre zelf in de hand, om veel of weinig accijns te betalen. De motorvoertuigenbelasting daarentegen drukt ten volle op elken in gebruik zijnden wagen. Valt deze last den eigenaar te zwaar, dan blijkt hem — indien hij zijne auto niet wil of kan verkoopen — slechts over, deze op te leggen. Het Land derft dan dus beide belastingen.

De ingestelde commissie zal thans nagaan of mogelijk en wenschelijk is de belasting te ver-

lagen, misschien zelfs op te heffen. Door gelijktijdig den benzine-accijns te verhoogen, zou dan de derving aan inkomsten voor het Land dienen te worden goedge maakt.

Een dergelijke verschuiving, die op zich zelf aannemelijk voorkomt, brengt echter o.m. het gevaar mede, dat de neiging wordt verstrekt, om de benzine-motoren te vervangen door andere. Vooral het gebruik van dieselauto's zal dan worden bevorderd. Deze gebruiken dezelfde brandstof (solarolie, e. d.) als vele werkplaatsmotoren, zoodat het zeer bezwaarlijk is, een billijken last op het gebruik van deze auto's te leggen door een accijns van de brandstof te heffen. Nog sterker spreekt dit voor de houtskool-wagens.

De bovengenoemde commissie zal thans trachten binnen zeer korten termijn een uitweg uit deze moeilijkheden te vinden, welke zonder verzwaring van lasten voor het motorverkeer in totaal, een billijke verdeeling van den druk geeft. Zij zal het op prijs stellen, indien belanghebbenden op dit gebied, haar inzicht door het verstrekken van inlichtingen zouden verdiepen. Autohandelaren, automobiellclubs, bonden van autobushouders en anderen kunnen zich daartoe wenden tot den Voorzitter der bedoelde Sub-Commissie tot bestudeering van eenige belastingvraagstukken, den heer Ir. A. m. Harthoorn, Departement van Financiën te Batavia-Centrum, of wel indirect tot de in het Verkeersdepartement te Bandoeng zetelende Wegverkeerscommissie.

(Alg. Handelsblad).

Opgelegde Auto's. Een enquête.

De Ind. Motor Club schrijft:

De voortdurende vermindering van het aantal motorvoertuigen hier te lande, de vermeerdering van het aantal opgelegde wagens, het steeds terugloopen van den import van en van den handel in auto's, banden, olie etc., het steeds geringer bezoek aan hotels; het minder gebruik, blijkend uit mindering van de opbrengst der benzine-accijns; kortom de algeheele achteruitgang van het motorverkeer en van het motortoeisme, wordt door onze vereeniging voor een groot deel toegeschreven aan de hooge — h.i. te hooge — en onevenredige lasten op dat verkeer drukkend.

Zij heeft van dit gevoelen bij herhaling doen blijken en op verlaging aangedrongen.

Laatstelijk weer heeft zij hiervoor de aandacht gevraagd van de Economische Commissie en van de Wegverkeerscommissie.

Eindelijk is dan thans, gelukkiglijk, een Commissie ad hoc ingesteld, o.a. ter bestudeering van dit vraagstuk. Op korten termijn zal de Regeering ter zake van advies moeten worden gediend.

Thans acht de J. M. C. den tijd gekomen, dat een ieder zich uitspreke over de vraag:

Geeft gij voorkeur.

- a. aan een belasting op het voertuig (als thans) of
- b. aan een daarvoor in de plaats tredende belasting op benzine.

Hierbij zij aangeteekend dat de eventuele verhooging van accijns naar ons inzicht niet meer dan 2 à 2½ ct. per liter zal behoeven te bedragen en dat de volgende voordeelen kunnen worden onderkend bij het invoeren van een benzine-belasting, in de plaats van de motorvoertuigenbelastingen,

- a. men betaalt dan naar mate van het gebruik van den weg;
- b. men betaalt geleidelijk en derhalve gemakkelijker;
- c. de heffingskosten vervallen;
- d. de last der tegenwoordige formaliteiten (ken teeken, belastingkaart, wegen etc.) vervalt.
- e. verwacht mag worden dat velen hun wagen weer zullen voor den dag halen of meer zullen gaan gebruiken, ten eigen gerieve en uiteindelijk ten voordeele van de welvaart in het algemeen.

Wij verzoeken ieder motoristisch weggebruiker hieronder van zijn gevoelen te willen doen blijken. Wij zullen de resultaten te bevoegder plaatse naar voren brengen, overtuigd dat de Overheid en hare adviseerende organen bereid zullen worden gevonden rekening te houden met het algemeen gevoelen en de billijke wenschen van ons, motorvoertuigenbezitters.

Centrale Auto-Belasting. Wegverkeers-Verordening en Wegverkeers-Ordonnantie.

Hoe meer men kennis neemt van de bepalingen, welke betrekking hebben op de Centrale Auto-Belasting, de Wegverkeers-Verordening en de Wegverkeers-Ordonnantie, hoe meer men ook tot het inzicht zal komen, dat men te doen heeft met een collectie bepalingen, artikelen en voorschriften, welke allermint een afgerond geheel vormen.

De praktijk heeft in enkele maanden tijds uitgewezen, dat deze voorschriften-verzameling aan duidelijkheid wel niet alles maar dan toch heel wat te wenschen overlaat; dat de meest eenvoudige kwesties redactioneel onvoldoende zijn vastgelegd; dat meermalen artikelen voor tweërlei uitleg vatbaar zijn en dat het ook wel voorkomt, dat bepalingen of gedeelten van bepalingen geheel of ten deele met elkaar in strijd zijn, zoodat degenen, die met de uitvoering en het toezicht op de juiste naleving van deze bepalingen zijn belast, er zelf geen raad mee weten, de politie in den arm nemen om procesverbaal te doen opmaken tegen een vermeenden overtreder en langs dien weg een uitspraak van den

rechter trachten uit te lokken, om daaraan eenig houvast te verkrijgen. Maar zelfs een uitspraak van den rechter is niet altijd afdoende, want waar de wet niet duidelijk is beslist het persoonlijk inzicht van den rechter en de onvoldoende geredigeerde bepalingen zijn oorzaak, dat de eene rechter vonnist en de andere vrijspreekt voor precies hetzelfde feit.

En als een rechter het niet weet, wie zal het dan moeten uitzoeken?

Maar het zijn niet alleen de wettelijke bepalingen, die iemand tot wanhoop kunnen brengen, ook administratief lijkt ons deze trits van wetten verre van gelukkig geregeld, doordat de verschillende onderdeelen niet bij dezelfde diensten en instanties zijn ondergebracht, waardoor men een overzicht over het geheel eerst kan krijgen door de gegevens van die verschillende instanties te verzamelen en te combineeren.

Daar heeft men b. v. de kwestie van de vrachtauto met en die zonder vergunning, die allemaal mogen rijden, ook allemaal belasting betalen, maar die niet bij denzelden dienst zijn ingedeeld en ook niet bij dezelfde instantie de verschuldigde belastingpenningen voldoen.

Er zijn thans in de provincie Oost-Java meer vrachtauto's zonder vergunning dan met een vergunning.

Vóór 1 September 1933 bleven de bepalingen van de vroegere bestuursindeeling in gewesten van kracht en daarbij was b. v. voor Soerabaia bepaald, dat men ook een vrachtauto-vergunning nodig had, indien zij berekend was op meer dan 4.000 kg. asbelasting. De kleinere vrachtauto's konden het dus zonder vergunning stellen en vandaar ook, dat er slechts tusschen de 150 en 200 van de 1.000 vrachtauto's, die op den weg waren, geregistreerd waren. Maar allemaal hadden ze een nummerbewijs nodig en als de kleineren, die dus niet geregistreerd waren, een nummerbewijs wenschten, moesten de eigenaars meteen de verschuldigde belasting betalen, hetgeen geschiedde ten kantore van de politie. Doch de geregistreerde vrachtauto's, dus die met een vergunning, konden om die vergunning terecht bij den dienst den Waterstaat, maar voor het betalen der belasting moesten zij weer ergens anders zijn.

Een gevolg hiervan is b. v. dat men ons op het Provinciaalkantoor nergens het juiste aantal vrachtauto's wist op te geven, dat in de provincie loopt, dus momenteel ook niet weet, of het is toedan wel afgenomen. Eerst over een maand ongeveer zullen de verschillende gegevens hierover bij den belastingdienst der provincie zijn binnengekomen.

Het aantal autobussen loopt tengevolge van verschillende omstandigheden nog gestadig achteruit. Op den 1sten Juni 1931 liepen er 916 bussen in de provincie; twee jaar later nog 414 en nu

circa 375. Nog steeds komen er bij de afdeling Algemeene Zaken der provincie verzoeken binnen om de exploitatie van bussen op bepaalde trajecten te mogen stopzetten. De Pasoeroean Stoomtram Maatschappij heeft b. v. met 1 Februari al haar autobuslijnen stopgezet en de bussen opgelegd. De voornaamste oorzaak van den achteruitgang van het autobusverkeer is wel de doodende concurrentie, het autobusbedrijf aangedaan door de taxi's en de opelettes. Op het traject Soerabaia—Malang, tot voor ongeveer anderhalf jaar geleden een der drukste in deze provincie, loopen tegenwoordig nog maar enkele bussen, maar in enkele maanden tijds zijn op dat traject tusschen de 125 en 150 opelettes in exploitatie gebracht door verschillende ondernemers.

De bus moet het tegen de opelette radicaal afleggen; want de bus stopt schier overal en doet over het traject ongeveer drie volle uren, terwijl de opelette onverpoosd doorsnort en den afstand aflegt in ongeveer de helft van den tijd. En daarbij is het verschil in prijs miniem, zoodat velen de opelette prefereeren.

(Algem. Handelsblad).

Locale ambtenaren en hun politieke gedragingen.

Men herinnert zich dat de Regeering geruimen tijd geleden regelen heeft vastgesteld, naar welke de landsdienaren zich hebben te gedragen in het politieke leven. Bij schending dezer regelen kan al of niet eervol ontslag volgen.

Ook is bekend, dat de Regeering de besturen van de autonome ressorten heeft uitgenoodigd, voor hun personeel dezelfde gedragslijn vast te stellen.

Hoewel in het algemeen de betrokken besturen terzake wel iets gedaan hebben, schijnt, aldus het „B. N.", de centrale overheid het resultaat der uitnoodiging toch niet voldoende te achten.

Naar wij vernemen is althans bij de Regeering ingediend in overweging een ontwerpordonnantie, waarin wordt vastgelegd dat de ambtenaren der autonome ressorten ten aanzien van hun politieke gedragingen aan dezelfde regelen zijn gebonden als de landsdienaren, terwijl bij niet nakoming van dit gebod het bestuur van het betrokken ressort al dan niet cervol ontslag kan verleenen en waarbij de regeering de bevoegdheid bekomt, in te grijpen.

Indien deze ordonnantie tot stand komt, zal dus aan de zeer weinige gevallen, waarin het centraal gezag een actief toezicht oefent op de locale overheid, één worden toegevoegd.

Over het algemeen beperkt het toezicht op de autonome ressorten zich immers tot het vernietigen van verkeerd geachte besluiten, in dit geval echter zal de Regeering bevoegd zijn, over

het „hoofd” van de besturen van locale gemeenschappen heen ambtenaren dier instellingen te ontslaan op de wijze, die haar goedgevindt.

Ten opzichte van de rechtspositie der locale ambtenaren is dit dus een zeer ingrijpende maatregel,

(*Algem. Handelsblad.*)

Vereeniging Regentschappen op Java en Madoera.

Bij G. B. zijn goedgekeurd de statuten der vereeniging: „Vereeniging van regentschappen op Java en Madoera” te Batavia en is die vereeniging mitsdien erkend als rechtspersoon.

(*Locomotief.*)

ADMINISTRATIEVE JURISPRUDENTIE.

93. Gedeputeerden West-Java; besluit van 6 Januari 1934 No. T. 96/I/I.

Uitsluiting van „restitutie van reeds betaalde belasting” in een rijwiel-belastingverordening in verband met art. 78 lid 3 der Stadsgemeente-ordonnantie.

Door den Chef van een Telegraaf- en Telefoonkantoor te Batavia werd in hooger beroep vernietiging gevraagd van een besluit van den Stadsgemeenteraad van Batavia, waarbij zijn verzoek en terugbetaling van over het jaar 1932 voor een 92tal dienstfietsen onverschuldigd betaalde rijwielbelasting was afgewezen.

Het College van Gedeputeerden overwoog:

„dat aan adressant kan worden toegegeven, „dat ingevolge art. 3 lid 2 der Verordening tot „heffing en invordering eener belasting op rijwielen „in de gemeente Batavia (Prov. Blad v. West-Java van 1 Maart 1928 No. 3) geen belasting „wordt geheven van rijwielen die uitsluitend ten „behoefte van den openbaren dienst van het Land „worden gebezigd;

„dat voor zoodanige rijwielen op de in artikel „6 dezer verordening voorgeschreven wijze door „of namens den Gemeenteontvanger afzonderlijke „plomben met bijbehorend merk worden afgegeven;

„dat adressant in casu niet hieraan heeft voldaan, doch voor de 92 aan den Post-Telegraaf- en Telefoon dienst toebehoorende rijwielen op de „gewone wijze belasting heeft betaald;

„dat ingevolge artikel 2 lid 2 van meergenoemde „verordening *ontheffing van de verplichting tot „betaling der belasting slechts plaats vindt in de „verordening genoemde gevallen, waaraan, zooals „hiervoren is overwogen, adressant niet heeft „voldaan;*

„dat echter restitutie van reeds betaalde belasting onder geen beding plaats vindt;

„dat, aangezien artikel 78 lid 3 der Stadsgemeente-ordonnantie bepaalt, dat teruggave of „vrijstelling van belasting niet geschiedt dan in „de gevallen en op de wijze in de belastingverordening voorzien, en aangezien evenaangehaald „artikel 2 restitutie van reeds betaalde belasting „ten eenenmale uitsluit, aan adressants verzoek „derhalve *niet* tegemoetgekomen kan worden;”

Op grond van deze overwegingen heeft het College van Gedeputeerden het beroepen besluit bekrachtigd.

94. Gedeputeerden West-Java; besluit van 9 Februari 1934 No. T. 96/1/13.

De Gouvernements Pandhuisdienst is een commercieel gevoerde dienst in den zin van artikel 3 lid 2 der Straatbelasting verordening Stadsgemeente Batavia (Jav. Crt. 1922 No. 60).

Bij artikel 3 der „Straatbelastingverordening Stadsgemeente Batavia”, afgekondigd in Jav. Crt. 1922 No. 60 en laatstelijk gewijzigd bij de ordonnantie in Prov. Blad 9 April 1932 No. 4, wordt bepaald:

(1) Geen belasting wordt geheven wegens perceelen:

a. enz.

b. welke aan den Lande, aan de Provincie of aan zelfstandige gemeenschappen op den voet van art. 121 van de Indische Staatsregeling in eigendom toebehooren en uitsluitend gebezigd worden voor den Dienst van den Lande, van de Provincie of van die zelfstandige gemeenschappen, waaronder mede wordt verstaan perceelen, waarop dienstwoningen gebouwd zijn.

c. enz.

d. enz.

e. enz.

(2) Indien de in het vorig lid bedoelde perceelen gebezigd worden voor commercieel gevoerde diensten of bedrijven, vervalt de in den aanhef van artikel bedoelde vrijstelling.

Op grond van vorenaangehaalde bepaling werden de gebouwen van den Gouvernements Pandhuisdienst door de Stadsgemeente Batavia aangeslagen in de straatbelasting dier gemeente over het jaar 1932, terwijl op de door den Directeur van Financiën bij den Stadsgemeenteraad tegen dezen aanslag ingediende bezwaren afwijzend werd beslist.

De Directeur van Financiën ging echter van 's Raads beslissing bij het College van Gedeputeerden in beroep waarbij hij betoogde, dat bovenaangehaald artikel 3 lid 2 opzij wordt gezet door

het beginsel van wederkeerige vrijstelling tusschen het Gouvernement en de verschillende gebiedsdeelen met eigen geldmiddelen inzake de heffing van belasting, welk beginsel is neergelegd in Bijblad 6457 en volgens appellant uitgebreid bij de ordonnanties in Staatsblad 1928 No. 395 en 1929 No. 116; genoemde staatsbladen houden — aldus appellant — de wederkeerige vrijstelling niet beperkt tot zaken welke uitsluitend bestemd zijn voor den openbaren dienst maar breiden deze uit tot dezulke, welke bestemd zijn voor een naar het oordeel van den Gouverneur-Generaal ten algemeene nutte strekkend doel.

Het College van Gedeputeerden kon zich echter met deze zienswijze niet vereenigen; het overwoog:

„dat krachtens artikel 3 der Bataviasche Straat-„belastingverordening inderdaad geen belasting „wordt geheven voor perceelen, welke aan den „Lande toebehooren en uitsluitend gebezigd wor- „den voor den dienst van den Lande;

„dat evenwel door het tweede lid van artikel „3 van deze vrijstelling worden uitgezonderd de „perceelen, gebezigd voor commercieel gevoerde „diensten of bedrijven;

„dat diensten of bedrijven als commercieel ge- „voerd kunnen worden beschouwd ongeacht niet „alleen of zij winst *maken*, doch zelfs of zij deze „beoogen;

„dat toch met de omschrijving „commercieel „gevoerd” noch het verkregen geldelijk resultaat, „noch het doel van den dienst wordt aangeduid, „maar de wijze waarop hij gevoerd wordt;

„dat de wijze waarop de Pandhuisdienst wordt „gevoerd, Gedeputeerden aanleiding geeft aan te „nemen, dat die dienst commercieel wordt ge- „voerd;

„dat dus, aangezien het tweede lid van artikel „3 der verordening op den appellant toepasselijk „geacht moet worden, deze terecht niet vrijge- „steld is;

„dat als gevolg hiervan, al hetgeen appellant „in zijn beroeps- en verweerschrift heeft aange- „voerd ten betooge dat dezelfde overwegingen, „welke destijds de Landsoverheid blijkens de wor- „dingsgeschiedenis van Bijblad 6457 ertoe hebben „geleid, het wederkeerigheidsbeginsel op het stuk „van belastingvrijstelling tusschen het Land en de „locale ressorten te bevorderen, en waarvan het „thans toepasselijke artikel 3 ongetwijfeld een „uitvloeisel is, evenzeer zouden moeten voeren „tot een vrijstelling van de perceelen van den „Pandhuisdienst, reeds terstond moeten afstuiten „op den duidelijken tekst van artikel 3 lid 2, „welke geen verdere interpretatie van des ge- „meentelijken wetgevers bedoelingen toelaat, ter- „wijl dit voorschrift, zoolang het krachtens de „goedkeuring van den Gouverneur-Generaal en

„behoorlijke afkondiging rechtskracht bezit, ook „onverkort behoort te worden toegepast;

Op grond van deze overwegingen handhaafde het College van Gedeputeerden het beroepen besluit.

Voorzoo veel nodig worde hier medegedeeld dat in de nieuwe Straatbelastingverordening der Stadsgemeente Batavia, goedgekeurd bij G.B. van 24 Januari 1934 No. 18, een bepaling als van vorenaangehaald artikel 3 lid 2 is weggelaten, zulks in verband met den bij den G.B.S. van 11 October 1933 No. 2866/A kenbaar gemaakte wensch der Regeering, dat *voortaan alle Landsdiensten en Bedrijven van straatbelasting zullen zijn vrijgesteld.*

Mr. A. v. KESTEREN.

N E D E R L A N D.

Baargeldloos betalingsverkeer*)

Bij de bespreking van het nut van giro voor de aangeslotenen noemt de heer Boers een reeks van punten. De girorekeninghouder, zegt de schrijver o.a., bespaart rente, daar het totale kassaldo nooit meer renteloos in huis ligt. Dit argument kan natuurlijk alleen gelden, indien de giro-instelling rente vergoedt. En deze rentevergoeding is juist een zeer moeilijk punt, omdat of de rente heel laag zal zijn, of bij een hogere rente de lasten wel eens hooger kunnen worden dan de baten, vooral indien het een gemeentelijke instelling betreft. En daarop vestigt de heer Broers ten slotte het meest zijn aandacht. Dat de rente heel laag moet zijn, blijkt uit hetgeen op blz. 11 wordt geschreven. De heer Broers zou niet graag het principe der rentevergoeding prijs geven, doch in de tegenwoordige omstandigheden zou naar zijn meening in Ned.-Indië 0.6 pct. per jaar de aangewezen rentevoet zijn. Deze rentevoet zal toch geen ernstige prikkel zijn om over te gaan tot giro. Naar onze meening kan een rentevergoeding zeker bijdragen tot ontwikkeling van het giroverkeer, maar wordt dat percentage zoo laag, dan zal die factor o.i. geen rol meer spelen. Het geringe bedrag, dat alsdan wordt vergoed, zal zeer veel administratie kosten vragen, misschien meer dan in verband met het nut der rentevergoeding gemotiveerd is. De aangeslotenen kunnen overigens zoo veel nut hebben van het giroverkeer, dat men het argument van de rentevergoeding alleen behoeft aan te voeren, indien die vergoeding van eenige beteekenis is.

Het nut van giro voor de gemeenschap wordt

*) Vervolg blz. 60

door den heer Boers eveneens besproken. Het baargeldverkeer zal sterk verminderen, latente credietmiddelen worden gemobiliseerd, breede lagen der maatschappij worden vertrouwd gemaakt met transacties via een girokantoor, de spaarzaamheid wordt vergemakkelijkt. Met dit alles kunnen wij ons vereenigen, doch wij hebben er bezwaar tegen, dat mede als voordeel wordt aangevoerd, dat men in crisistijden, als het vertrouwen in de fiduciaire betalingsmiddelen weg is en men niet dan met zeer veel moeite betalingen kan erlangen, zoodat het betalingsverkeer wordt verlamd, toch per giro zal betalen alsof er niets aan de hand is. Dit is toch wel al te optimistisch. Indien in crisistijden het vertrouwen verloren gaat, zal ook een girokantoor daarin deelen, en zal het zelfs tot een run op een girokantoor kunnen komen. Het is dan geenszins uitgesloten, dat een gemeentelijk girokantoor in moeilijkheden zal komen, vooral indien de belegging niet zoodanig is, dat de middelen op den korten termijn liquide zullen zijn.

Dit laatste meenen wij hierbij terstond te mogen noemen, omdat de heer Boers onder „nut van giro voor het girokantoor” op blz. 4 in de eerste plaats zegt, dat de gemeente zich op uiterst goedkoopere wijze kasgeld verschaft, waarmede zij gemakkelijk haar behoeften kan financieren, zoodat zij zich in mindere mate tot de geldmarkt behoeft te wenden, en dat het verschil in rente een apprecieerbare rentebesparing zal vormen. Hier komt naar onze meening het zwakke punt van een pleidooi voor een gemeentelijke giroinstelling duidelijk naar voren.

In ons no. 4204 schreven wij, dat het zwaartepunt voor een gemeentelijk girokantoor ligt in de liquiditeit en niet in het gemak om de saldi te kunnen gebruiken voor de financiering van eigen diensten of bedrijven, en dat de liquiditeit zooveel zorgen en zooveel bezwaren medebrengt, dat alleen op grond daarvan het stichten van een gemeentelijke giro-instelling mag worden ontraden. Het zoeken van een soliede belegging voor de gelden van een girokantoor, waarbij de risico voor de gemeente zooveel mogelijk wordt beperkt, brengt veel zorgen mede — aldus schreven wij in ons no. 4030 — en de gemeente neemt dan lasten op zich, welke niet tot haar eigenlijke taak behooren en welke ook uit financieel oogpunt zwaar zullen kunnen drukken.

Dit alles is ook thans nog onze meening. De gemeente mag er niet van uitgaan, dat zij voor financiering van eigen uitgaven de middelen van een girokantoor mag gebruiken en dat daarom voor haar het oprichten van zoodanig kantoor van veel belang is. De liquiditeit der belegging moet zijn verzekerd en dit zal niet het geval zijn bij belegging door financiering van de gemeente-

telijke uitgaven. Dit moet eveneens voor de Indische gemeenten gelden.

Ook de heer Boers aanvaardt, dat de belegging op liquide wijze moet geschieden en voegt daaraan toe (blz. 12): „aan dezen eisch van liquiditeit dient alles te worden opgeofferd, ook een schijnbaar voordeelige rentevoet, met name als deze er toe zou leiden, dat de onmiddellijke terugbetaling bij opvraging in gevaar kwam”.

Hiermede kunnen wij ons geheel vereenigen en eveneens met de opvatting van den schrijver, dat het girokantoor nooit mag worden ingesteld als middel voor de gemeente om aan geld te komen, dat zij anders niet dan wel bezwaarlijk zou kunnen krijgen.

Maar de heer Boers zegt ook, dat er in beginsel geen bezwaar tegen is, dat het girokantoor, zooals b.v. dat van Amsterdam, vrijwel al hare disponibiliteiten tot financiering van de gemeentelijke diensten en bedrijven gebruikt, zoolang vaststaat, dat de gemeente desnoodig op elk oogenblik de gelden kan restitueeren, d.w.z. een gelijk bedrag elders op behoorlijke voorwaarden kan bekomen.

Wij meenen hierbij de vraag te mogen stellen, of het ooit mogelijk zal zijn, dat als vaststaande is aan te nemen, dat de gemeente onmiddellijk kan restitueeren. De laatste jaren hebben wel geleerd, dat dit in ons land zeker niet als vaststaande mag worden aangenomen. In ons no. 4204 hebben wij hierop nog gewezen.

En hiermede valt het argument, dat de gemeente zich op goedkoopere wijze kasgeld kan verschaffen.

De heer Boers noemt op blz. 11 het vooruitzicht van winst een machtige stimulans voor een gemeentebestuur om tot stichting van een girokantoor over te gaan. Het is o.i. problematiek of winst is te verkrijgen enkel met een girokantoor. Misschien zal het aannemen van gelden à deposito op langeren termijn kans op winst geven. Doch dit behoort niet tot de taak van een girokantoor. Terecht schrijft de heer Boers (blz. 12): „Echter zij hier uitdrukkelijk verklaard, dat geen giro-instelling gelden à deposito op langen termijn moet aannemen, op straffe van haren zuiveren aard te verliezen”. Maar dan wordt de kans op winst uiterst gering en dit argument zal dus geen gewicht in de schaal leggen.

Wij hebben gemeend op de verschillende punten iets verder te mogen ingaan, omdat de bezwaren gelden voor alle gemeenten, zoowel in Indië als in Nederland.

Het bevorderen van het baargeldloos betalingsverkeer is een economisch belang. Elke poging om voor het giroverkeer in ruimer kring belangstelling op te wekken is toe te juichen. Mochten de omstandigheden in Indië gemeente-giro noodig

doen zijn — wij kunnen dit niet beoordeelen en laten dit derhalve buiten beschouwing —, dan houde men toch ook daar vooral de oogen open voor de bezwaren, welke wij hiervoren nog eens hebben ontwikkeld ten aanzien van de belegging. Ernstige overweging van de mogelijkheden eener soliede belegging dient vooraf te gaan aan plannen voor het instellen van een gemeentelijk girokantoor”.

(Gemeentestem).

Centralisatie.

Wij zijn bezig gaandeweg een van de voornameste beginselen, in 1848 met moeite en na langen, strijd in ons staatsrecht gevestigd, te zien verwijnen en plaats te zien maken voor een regime, dat na 1815 werd toegepast.

Afgescheiden van de redenen, die hiertoe leiden, afgescheiden ook van de vraag, of men naar zijn persoonlijke gevoelens dit in meerdere of mindere mate betreurt, is dit verschijnsel op zich zelf belangrijk genoeg om er met zijn gedachten een oogenblik bij stil te staan.

De steeds voortschrijdende inmenging van het centraal gezag in de financiën der gemeenten moge geen aantasting zijn van hare autonomie in het algemeen, zij vernietigt toch den voornaamsten grondslag, waarmee die autonomie staat of valt.

De steun van het Rijk aan noodlijdende gemeenten brengt met zich het daaraan verbinden van voorwaarden, die diep ingrijpen in de vrijheid van den raad tot regeling van het gemeentehuis houden, en die bovendien feitelijk het door de Grondwet ingesteld toezicht van Gedep. Staten op de gemeentebegroting uitschakelen.

Uitkeeringen uit het gemeentefonds, pas bij de wet van 1929 aan de gemeenten verzekerd, worden reeds thans weder bij de wet tot een kleiner bedrag teruggebracht.

Regeling van de bezoldiging zijner ambtenaren, bij art. 170 der Gemeentewet aan den raad voorbehouden, is reeds in 1929 bij art. 126, tweede lid, der Ambtenarenwet feitelijk overgebracht naar Gedeputeerde Staten, en is thans bij de wet van 17 November 1933 (S. 600) in werkelijkheid gelegd in handen van Kroon.

Volkomen juist is het standpunt van den Minister van Binnenlandsche Zaken, verdedigd tegenover den hoogleeraar Kranenburg in de Eerste Kamer op 15 November l.l., dat deze laatste wijziging geen principieel karakter draagt. Niettemin kan niet worden ontkend, dat deze overbrenging van bevoegdheid van de met plaatselijke toestanden bekende gewestelijke besturen op de Kroon, neerkomt op een bureaucratie van het centraal gezag over de gemeenten, die elke deskundige differentieering onmogelijk maakt.

Nog verder dan alleen de gemeenten treft een ander verschijnsel van bureaucratisch bestuur, dat reeds eenige jaren ouder is, maar zich thans in steeds uitgebreider vorm voordoet, de terugtred van den wetgever tegenover de administratie in het vaststellen van algemeen bindende regelen voor de ingezetenen. Op steeds uitgebreider schaal onthoudt de wetgever zich in zijn regeling van vaststaande normen en bepaalt hij zich tot het aangeven van enkele vage voorschriften om de nadere uitwerking daarvan over te laten aan algemeene maatregelen van bestuur of, wat nog erger is, aan regelingen van diverse ambtenaren.

(Wordt vervolgd).

MALEISCH GEDEELTE.

Hal memriksa geloofsbrieven.

Berhoeboengan dengan karangan kami jang telah dimoeatkan dalam madjallah tertanggal 16 Februari jtl. dan memenoehi kesanggoepan kami, sebagaimana dinjatakan didalam penoetoepe karangan tadi, diroendingkanlah dibawah ini seboeah pemandangan tentang pelatoerannya memriksa geloofsbrieven bagai berbagai² raad.

Terlebih dahoeloe dikemoekakan disini bahwa pelatoerannya oentoek berbagai² raad di Negri ini ta' sama. Boleh dikatakan pelatoeran tentang hal itoe bagai sekalian locale raden ialah stads-gemeenteraden, plaatselijke raden dan regentschapsraden adalah berdasar atas satoe azas, tetapi boeat provinciale raden diadakan pelatoeran sendiri jang seakan-akan berdasar atas lain azas. Adapoen sebabnja ialah oleh karena menoeroet pendapatan Pemerintah, provinciale raden itoelah boekan termasoe golongang „locale” raden agaknya, soeatoe pendapatan jang sebagaimana telah diketahoei ta' dapat kesetoedjoeannja beberapa ahli-ahli decentralisatie. Tetapi tentang hal ini terserahlah pada sekalian pembatja, sebab boekan maksoed kami akan mengoraikan hal ini poela.

Didalam pasal 14 Provincie-ordonnantie ajat² ditentoekan, bahwa geloofsbrief disertai soerat-soerat lainnja, jang dimaksoedkan pada pasal 14 P. O. ajat 1, dari seorang jang soedah terpilih itoe haroes dikirimkan kepada provinciale raad didalam satoe boelan teritoeng dari hari tanggalnja geloofsbrief tadi, diketjoelikan djika atas permintaan si terpilih tadi atapoen atas oesoel Gouverneur raad soeka memberi tempo jang lebih pandjang.

Menilik loeasnja wengkon dari soeatoe provincie maka tempo satoe boelan tadi — bagai regentschapsraadsleden hanja doea minggoe — soedah selajaknja. Begitoe poen kelonggaran jang ditentoekan dalam pasal tadi boeat memperpandjang-

kan tempo tadi soedah pada tempatnja, oleh karena sebagaimana atjap kali soedah kedjadian adalah seorang dapat terpilih, jang pada waktoe terpilih itoe berada diloe ar Negri ini, mitsainja di Negri Ollanda. Soepaja si terpilih ini adalah kesempatan oentoek mengirimkan geloofsbrief d.l.l. kepada raad maka diadakan kelonggaran tadi.

Soenggoehpoen demikian kehendak wetgever, akan tetapi sepanjang pengalaman kami, baik si terpilih, jang soedah barang tentoe ta' mengetahoei soeatopoen apa tentang pemilihan tadi dan ta' boleh disalahkan, maoepoen Goebornoer jang berhak mengoesoelkan kepada raad, ta' soeka memakai hak itoe. Soenggoehpoen sajang! Maka timboellah pertanjaan. Apakah tidak seharoesnja pasal 14 ayat 2 tadi dirobah soepaja tempo oentoek mengirimkan geloofsbrief d.l.l. boeat seorang jang terpilih dan pada waktoe dipilih itoe bertempat di negri loearan diperpandjangan mendjadi doea boelan. Demikianlah soedah seadil²nja, maka besarlah pengharapan kami, bahwa hal jang sedemikian ini akan dapat ditimbang sedalam²nja oleh jang wadjib.

Marilah sekarang kami membitjarakan disini tentang pasal 45 Provincie-Ordonnantie. Pasal ini menentoekan, bahwa raadlah jang haroes memriksa geloofsbriefen dari lid² jang baroe terpilih, sedang raadlah jang memoetoeskan tentang perselisihan, jang timboel dari hal geloofsbriefen tadi dan dari hal pemilihan. Inilah soeatoe kekoeasaan jang besar sekali dari raad. Besar, oleh karena selain dari raad ta' ada lain badan poela jang dikoeasakan memoetoeskan tentang perselisihan tadi, djika kebetoelan ada; demikianlah sebagaimana telah kedjadian didalam Provinciale Raad Djawa-Tengah.

Inilah soeatoe pelatoeran jang ta'dapat kami setoedjoei. apabila kami liat pelatoeran² bagai stadsgemeenteraden dan regentschapsraden, maka ternjatalah bahwa kekoeasaan seperti terseboet di atas tadi tidak meloeloe dibrikan kepada raad² ini.

Pasal 54 stadsgemeente ordonnantie menentoe kan, bahwa didalam waktoe delapan hari, teritoe ng dari poetoesan raad, seorang jang ta' ditrima oleh raad, baik oleh karena geloofsbriefen ta' dihanggap sah biarpoe n oleh karena hal-hal lain djoegapoe n masing² anggota dari raad atau burgemeester adalah hak oentoek memadjoekan keberatan-keberatan kepada Madjelis Gedeputeerden.

Pasal 12 ayat 5 dari Rengentschapsordonnantie menentoekan djoega, bahwa didalam waktoe empat minggoe seorang jang ta' ditrima oleh raad, djoegapoe n boepati atau masing-masing lid dari raad adalah hak oentoek minta kepoetoesan jang lebih tinggi dari Madjelis Gedeputeerden.

Selain dari itoe boleh djoega dipringatkan disini boenjinja pasal 55 Stadsgemeenteordonnantie

ayat 2, jang menentoekan poela, bahwa raad atapoen lid jang ta' ditrima tadi, bilamana ta' soeka toendoek kepada poetoesan Madjelis Gedeputeerden, adalah hak lagi didalam tempo empat belas hari oentoek minta kepoetoesan jang tertinggi kepada Gouverneur-Generaal.

Dari pasal-pasal ini ternjatalah bahwa tentang hal pepriksaan geloofsbriefen dan tentangan menrima atapoen menolaknja seorang jang soedah terpilih, didalam Stadsgemeente- dan Regentschapsordonnantie diatoernja dengan seloeas-loeas dan seadil-adilnja. Maka heranlah bahwa hal jang penting ini didalam Provincie-ordonnantie diatoernja dengan sependek-pendeknja, sehingga tidak moedahlah dapat ditetapkan, apakah seorang jang soedah terpilih tetapi kemoedian ditolak oleh Raad Provincie adalah hak oentoek minta kepoetoesan jang lebih tinggi dari Gouverneur-Generaal mitsalnja.

Oleh karena didalam Provincie-ordonnantie ta' diatoernja pelatoeran minta kepoetoesan jang lebih tinggi (hooger beroep), maka oemoemnja orang berpendapatan, bahwa baik Gouverneur, baik masing-masing lid dari Raad, maoepoen lid jang ditolaknja ta'berhak soeatopoen apa oentoek minta kepoetoesan jang lebih tinggi dari Pemerintah Agoeng. Terliat dengan sekedjab mata memang pendapatan ini adalah benar.

Tetapi sebetoelnja adalah sebaliknya. Sebab didalam „Wet op de Staatsinrichting van Nederlandsch-Indië" atau „Indische Staatsregeling" adalah soeatoe pasal ialah pasal 166, jang menentoe kan, bahwa masing-masing pendoe doek dari ini Negri adalah hak oentoek memadjoekan permohonan-permohonan dengan soerat pada badan jang koeasa, baik di Negri Ollanda seperti tweede kamer, biarpoe n di ini Negri.

Oleh karena menoeroet pasal 129 Provincie-ordonnantie, Gouverneur-Generaal satelah mendengar Raad van Nederlandsch-Indië adalah koeasa oentoek membatalkan segala beslit-beslit dari Provinciale Raad jang terhanggap bertentangan dengan kepentingan oemoem, atapoen dengan pelatoeran jang lebih tinggi (algemeene verordening), maka sepanjang perasaan kami lid jang ditolak tadi adalah hak oentoek memadjoekan keberatan-keberatanja pa'a Gouverneur-Generaal.

Oleh karena inilah maka pada pengabisan karangan tertanggal 16 Februari j.t.l. kami mela hirkan pendapatan malahan adalah baiknja, djika lid-lid jang telah terpilih tetapi kemoedian oleh stemkantor dihanggap ta'terpilih, memadjoekan soerat keberatan pada jang wadjib oentoek mendapatkan kepoetoesan jang lebih tinggi didalam soal jang soenggoeh soelit dan maha penting itoe.

Bagai penoetoep karangan ini alangkah baiknja dibitjarakan disini keberatan-keberatan kami

atas pelatoeran pepriksaän geloofsbrieven dari anggota, baroe oleh mareka sendiri. Bagaimanakah hal ini bisa kedjadian?

Sebagaimana telah diketahoei semoea raad² haroeslah dipilih lagi tiap² ampat tahoen. Menoeroet atoeran jang sekarang ini misih berlakoe maka geloofsbrieven dari anggota² jang terpilih pada „periodieke verkiezing” tadi haroes dipriksa oleh raad baroe pada persidangan jang pertama. Oleh karena itoelah maka senantiasa kedjadian, bahwa raad baroe haroeslah memriksa geloofsbrieven dari anggota²nja, jang pada persidangan itoe sesoenggoehnja beloem ditrima oleh raad. Inilah sependjang perasaän kami soeatoe atoeran jang gandjil. Sedjaoeh fikiran kami lebih baik geloofsbrieven dari anggota² baroe itoe dipriksa-nja oleh raad lama, mendjadi oleh raad jang akan berenti. Atoeran jang sedemikian ini adalah lebih djernih; sedang raad bisa menimbang seadil²nja tentang hal menerima tidaknja anggota jang baroe terpilih. Lain dari itoe raad jang menimbang itoe adalah soeatoe raad jang terdiri dari anggota² jang soedah mendjabat lidmaatschap atapoen sekoerang²nja soedah ditrima oleh raad oentoek doedoek didalamnja.

Bilamana pelatoeran di berbagai² ordonnanties dirobah sebagaimana dioesoelkan tadi maka tentoelah kegandjilan seperti telah kedjadian didalam persidangan Provinciale Raad Djawa-Tengah, pada mana adalah anggota² toeroet bersoeara atau memoetoes soeatoe poetoesan jang penting, sedang mareka itoe sesoenggoehnja ta' berhak bersoeara sedikitpoen, oleh karena kemoedian terboekti, bahwa mareka ta' bisa dapat terpilih poela.

Moedah-moedahanlah dikemoedian hari bilamana diadakan technische herziening dari ordonnantie² poela, wetgever soeka memperhatikan oesoel² kami, sebagaimana dimoeatkan dalam karangan ini.

SLAMET.

Pergaboengan regentschappen Koetoardjo — Poerworedjo.

Sabagai permoelaännja oeraian ini, baiklah penoelis terangkan lebih dahoele, bahasa pada tanggal 25 Januari 1934 di kaboepaten Poerworedjo toean R. T. A. Hasan Danoeningrat Regent di regentschap itoe telah diïnstalleert sebagai Regent di vergroote regentschap Poerworedjo.

Pergaboengan pakerdjaan doea regentschappen Koetoardjo dan Poerworedjo dimoelaikan pada tanggal 1 Januari 1934, semoea pegawainja jang berhoeboengan moelai pada tanggal 2 Januari 1934 telah bekerdja di Poerworedjo; hanja kantor regentschapswerken Koetoardjo, hingga pada hari ini masih tetap di Koetoardjo. Misti sahadjadja diblakang hari vergroote Regentschapsraad

Poerworedjo, jang terdiri dari 30 anggauta dan Voorzitter akan menetapkan pegawai mana jang akan terpakai boeat selandjoetnja; demikian itoe sabeloemnja hal ini ditetapkan, semoea pegawainja regentschapsraad itoe masih berdebar-debar hatinja, jaitoe masing² menoenggoe nasibnja. Moedah moedahan sahadjah hal ini anggauta² nja sama menggoenakan humane karakternja, soepaia djangan sampai terlaloe banjak pegawainja raad itoe jang djatoeh terlantar.

Tactiek menghimat itoe selamanja baik, akan tetapi bila djalannja penghormatan itoe terlaloe landjoet, tentoe sahadjah akan mendjadi koe-rang sampoernanja djalannja pakerdjaan. Djikalau orang soeka memperhatikan dengan teliti, banjak sekali djalannja pakerdjaän dalam doea regentschappen, jaitoe jang mendjadi haknja pakerdjaän raden, jang berlainan, oepamanja hal djalan², belasting² rij- en voertuigen dan sebagainya. Sabagaiman jang penoelis saksikan sendiri, djalan² regentschap Koetoardjo kalihatan lebih baik dari regentschap Poerworedjo, sedangkan dengan adanya rij, en voertuigenbelasting mitsalnja harganya plombé kreta angin peratoeran regentschapsraad Koetoardjo lebih berat dari pada regentschapsraad Poerworedjo. Penoelis pertjaja dengan saganap hati, bahasa vergroote regentschapsraad Poerworedjo akan mengadapkan pakerdjaän jang berat sekali, karena soepaia pendoedoek oemoemnja dalam doea regentschappen itoe dapat menerima satoe nasib, tentoe sahadjah semoea pelatoeran haroes disamakan, orang hanja mengharap moedah moedahan pelatoeran² jang koerang satoedjoe dengan kaadaan pendoedoek oemoemnja dapat disatoedjoekan, pikoelan² belasting jang masih berat dapat diringankan, bagitoe sebaliknya jang kalihatan ringan dapat ditambah, biarlah gemiddeldnja djatoeh ditengah² jang penting sekali jaitoe menoeroet pemandangan penoelis, soepaia semoea peratoeran doea regentschappen itoe dengan salekasnja dapat disamakan.

Karena oepamanja peratoeran doea regentschappen masih lama dapat depersatoekan, tentoe sahadjah hal pergaboengan itoe masih tinggal dalam theorie sahadjah.

Koembali penoelis hendak mengoeraikan hal pegawai regentschapswerken, jang termasuk bahagian pegawai jang bergadji besar, jaitoe Passer Controleur di Koetoardjo dan Hoofd regentschapswerken, sekarang ini di Poerworedjo hanja ada seorang Passeropziener, sedangkan gadjinja djaoeh lebih rendah dari pada Passer controleur di Koetoardjo. Soepaia hal iint iada memberatkan kas regentschap, baik sahadjah mitsalnja gadji Passer controleur di koerangkan dan nama pakerdjaän itoe dirobah saperti di Poerworedjo, jaitoe Passer opziener, karena toch pakerdjaännja akan djadi sama. Orang banjak mengira, bahasa bila dilan-

djoetkan sebagai sekarang ini, tentoelah akan tiada sebanding, karena bedanja gadji terlaloe besar. Soedah tentoe sahadja boeat Passer controleur di Koetoardjo, jang oepamanja akan berobah mendjabat Passeropziener tiada mendjadikan setoedjoe hatinja, akan tetapi haroes diingat djoega, bahasa regentschap soedah djadi satoe dan saharoesnja samoea peratoeran mendjadi sama; tambahan poela haroes diperingati, jang pakerdjaän doea pegawai itoe tiada berbeda dan soepaia kas tiada terlaloe berat.

Sedangkan hal pemilihan pegawai jang terbesar di regentschapswerken, barangkali lebih moedah dapat dilangsoengkan, oepamanja dengan tjara segagai dibawah ini:

- a. Directeur Regentschapswerken di Poerworedjo, saorang werktuigkundige, djadi sabenarnya koerang geschikt boeat pakerdjaän djalan² jang termasoek bahagiannja regentschap; sedangkan kalau penoelis tiada mendjadi salah, regentschap Poerworedjo mempoenjai 3 wegstoomwalsen dan di Koetoardjo mempoenjai 2 bidji; djadi samoeanja ada 5 bidji; katioeali itoe djoega ada machine lain² jang hendaknja dicontrolle oleh deskundige hal machine.
- b. Hoofd regentschapswerken di Koetoardjo, saorang technicus dalam algemeene dienst, tentoe sahadja geschikt boeat mengoesasai pakerdjaän djalan² dan djembatan² jang mendjadi haknja regentschapsraden.

Djadi menoeroet kapandainnja masing² soedah seharoesnja doea pegawai itoe dipakainja; akan tetapi soepaia regentschapskas itoe tiada terlaloe berat, goena membajar gadjinja, barangkali gadjinja baik ditoeroenkan jaitoe menoeroet schaal, opzichter. Adapoen jang mendjadi chefnja masing², jaitoe jang terhitoe dagelijks College van gecommiteerden, boeat hal² jang sekiranya tiada dengan lekas haroes dikerdjakan jaitoe raad, saperti jang kabiasaän sekarang ini dilangsoengkan oleh regentschapsraden lainnja. Djikalau ramalan penoelis ini tiada dapat dipracticikan, oleh karena masih terhitoe sebagai voorstel jang gandjil, baiklah ditetapkan kadoeaja didjadikan sectie opzichter, ja toe bertempat di Poerworedjo dan Koetoardjo, karena bahagiannja djalan djoega hampir sama; Koetoardjo lebih pandjang bahagiannja, djadi setiadanja soedah selajaknja, djika masing² mempoenjai bahagian sendiri².

Sabagai² koentjinja karangan ini, penoelis mengharap moedah-moedahan peratoeran² doea regentschapsraden dengan lekas dapat disamakan dan hal pegawainja diharap lekas djoega dapat ditetapkan, soepaia persatoean itoe dengan lekas dapat dilihat dengan terang oleh pendoedoek oemoemnja.

PERSONALIA.

Benoemd tot

burgemeester van Buitenzorg, Mr. G. F. Rambonnet.

Verkozen tot

leden van den Stadsgemeenteraad van Malang, A. Govaert en Dr. H. Kruijne;

lid van den Stadsgemeenteraad van Palembang, Mohomad Azharie;

tot lid van den Stadsgemeenteraad van Pekalongan, F. Schwab;

tot lid van den Stadsgemeenteraad van Salatiga, C. C. F. Don Griot.

OFFICIEELE MEDEDEELINGEN.

Artikelen voor het orgaan. Het Bestuur heeft het honorarium der artikelen in het orgaan vastgesteld op f 10.— voor de eerste bladzijde druks, f 8.— voor de volgende bladzijde druks, f 6.— voor de daarop volgende bladzijde druks en voor elke bladzijde druks meer f 5.—. Gedeelten eener bladzijde zullen naar evenredigheid worden gehonoreerd.

Voor correspondenties, waarbij van raadspublicaties gebruik wordt gemaakt, stelt het Bestuur het honorarium vast.

Copy voor het nummer van dit tijdschrift, dat op den 1sten der maand verschijnt, wordt ingewacht uiterlijk op den 20en der voorafgaande maand, copy voor het nummer van den 16en uiterlijk op den 5en der maand.

Technische Commissie der Vereeniging voor Locale Belangen. Zooals bekend is, werd steeds meer de behoefte gevoeld aan een orgaan in de Vereeniging, dat zich in het bijzonder zou bezig houden met den technische aangelegenheden op Decentralisatiegebied, c. a. examen Architect Locale Werken, technisch tijdschrift, het technisch gedeelte van de congressen.

Naar aanleiding hiervan werd een Technische Commissie van de Vereeniging voor Locale Belangen opgericht.

In deze commissie hebben zitting: ir. J. T. Bethe (Soerabaia), G. van Galen Last, R. Moeh. Enoch, ir. Th. Karsten-voorzitter, jhr. ir. C. Ortt, ir. A. Poldervaart, ir. J. A. Verhoef-secretarispenningsmeester, (allen te Bandoeng), ir. E. A. Voorneman (Batavia) en ir. H. Westbroek (Semarang).